
OPONENTSKÝ POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autor práce : **Zuzana Lukešová**, KSGRR PŕF UK

název posuzované práce: *Proměny regionální diferenciacie socioekonomického vývoje USA v letech 1980-2007: Případová studie Pacifická a Jihoatlantská oblast*

zpracoval: **Mgr. Jiří Janáč**

Formální splnění zadání práce:

Diplomová práce odpovídá zadání zpracováním i rozsahem. Vybavení práce přílohami odpovídá zvolenému tématu.

Obsahová úroveň práce:

Jádrem práce je komparace vývoje vybraných socio-geografických charakteristik v regionech pacifického a atlantického sunbeltu v USA v letech 1980-2007. Autorka analyzuje data na třech řádovostních úrovních (okres, metropolitní areál, stát) a správně je uvádí do kontextu celkového socioekonomického vývoje USA. Cílem práce je zjistit, zda dochází k předpokládané redistribuci bohatství a přesunu zdrojů ekonomického růstu v rámci komparovaných jednotek ze západu na východ a následně analyzovat příčiny tohoto jevu.

Zvolené metody (zejména statistické) a použité sociogeografické ukazatele (standardní ekonomické a demografické charakteristiky) odpovídají cílům práce, vlastní interpretace je však do značné míry marginalizována a analýza převažuje nad syntézou. Autorka sama sice paradoxně omlouvá přílišnou orientaci na kvalitativní ukazatele (s.10), jedná se ovšem o práci kvantitativně založenou a poměrně deskriptivní, zatíženou často redundantními statistickými daty (rozsah práce 113s. textu + přílohy). Předkládaný argument by lépe vynikl ve zhuštěné formě – typickým příkladem budiž obšírná analýza distribuce bohatství v rámci vybraných států, vedoucí ke konstatování, že v případě Kalifornie se „rozdíly zvyšují“ (s.53-61).

Za zmínku stojí úvodní konstatování, formulující cíle práce ve smyslu snahy o „verifikaci hypotézy vedoucího práce“ (s.8) – předpokládám, že vedoucí práce svou hypotézu buď publikoval, a pak by bylo záhodno odkázat na něj spíše jako na autora (citace ovšem chybí), či nikoliv, a pak si zaslouží uznání za nezištnou štedrost, které by se ale lépe vyjímalo v sekci poděkování.

Skvěle odvedenou práci při zpracování dat a textu limituje poněkud diskutabilní vymezení komparace. Při zachování jednoty času (přirozeně 1980-2007) a rozlohy (západní Sunbelt reprezentuje Kalifornie, východní čtyři státy mající v součtu přibližně stejnou rozlohu: Florida, Georgia a obě Karolíny) došlo ke srovnávání politického a nodálního regionu. V případě Kalifornie dochází, jak sama autorka správně uvádí, k migraci do přilehlých oblastí pacifického (Oregon, Washington) a horského (Arizona, Colorado, Nevada) regionu, které práce nezachycuje, zatímco obdobnou výměnu mezi Floridou a okolními státy ano. Obdobně je tomu u analýzy konvergence uvnitř jednotlivých států na úrovni okresů – opět sama autorka uvádí (s.89), že nejsou zcela srovnatelné 37 miliónů obyvatel Kalifornie žije na 164 000 km² v 58 okresech, zatímco 9,5 mil. obyvatel Georgie na 59 500 km² ve 159 okresech...

Tyto skutečnosti mohou vést k jistému zpochybnění jinak velmi dobře dokumentovaných a popsaných závěrů práce, které potvrzují úvodní hypotézu, že v rámci Sunbeltu dochází k dynamičtějším rozvoji v jeho východní, atlantské části.

Ovšem možná jen proto, že v menší Georgii je poněkud více patrný a koncentrovaný než v Kalifornii (obdobně lze konstatovat, že preferovaná regionalizace USCB přináší jiné výsledky, než by přineslo využití makroregionů BEA, u nichž téměř ve všech ukazatelích pacifický region stále dominuje).

Úroveň práce s literaturou, citační aparát:

Práce s dostupnou relevantní literaturou je na dobré úrovni, autorka v diskusi současné regionální geografie USA prokazuje dobrou orientaci v problematice a současném stavu jejího zpracování (přestože osobně se nedomnívám, že by geografie v USA měla obzvláště širokou základnu – str. 11). Citace jsou uváděny konzistentně. Hlavními zdroji dat jsou státní a proto důvěryhodné databáze US Census Bureau a Bureau of Economic Analysis.

Jazyková a grafická úroveň práce:

Jazyková úroveň textu je na vysoké úrovni, užívaná terminologie konzistentní. Práce přesto obsahuje drobné jazykové nedostatky nejrozličnějšího charakteru: časté osobní vystupování autorky v první osobě (např. „přijdou mi vhodné“-s.16; „moje klasifikace“- s. 38; „jen bych shrnu“- s. 51; „bych předpokládala“- s. 59; „vypočítala jsem“- s.64 atd.), nevědecká hodnocení typu „oba regiony se vyvíjejí dobře“- s. 28, nebo „jsou úspěšné“- s.29.

Velmi zřídka se objevují gramatické chyby (viz – „z nejvyššími hodnotami“ –s.25, chybějící ukončení věty tečkou na str. 16).

Také po stránce grafického zpracování nelze předkládané práci téměř nic vytknout – snad pouze zařazení legendy ke kartogramům do textu (např. str. 15), a nesprávné zalomení textu na str. 52 (poslední třetina strany prázdná). Originální kartogramy zpracované dle dostupných a v příloze uvedených dat splňují veškeré požadavky stejně jako jejich umístění v textu. Snad by bylo možné lépe propojit analýzu grafickou (kartogramy) a statistickou, které jsou uvedeny v oddělených kapitolách.

Soupis připomínek, otázek i chyb vyžadujících reakci autora práce:

- 1) Rámec komparace – proč sama Kalifornie jako Pacifický Sunbelt, proč východní státy jednotlivě a ne jako celek?
- 2) Proč zvláštní kapitoly věnované kartografickému a statistickému zpracování dat – nebylo je možné sjednotit?
- 3) Kvantitativní vs. kvalitativní prameny a metody využité při zpracování předkládané práce.
- 4) V textu se bez bližšího vysvětlení objevuje termín „marketing příležitostí“ – bylo by možné jej specifikovat?

Celkové hodnocení práce:

Formálně i intelektuálně nesmírně kvalitně odvedená práce, jíž poněkud sráží diskutabilní analytický formát a přílišný rozsah. Autorka prokazuje detailní znalost topografie a geografie USA, relevantních datových zdrojů i statistických a kartografických metod a vše využívá k bezchybné analytické práci. Závěrečná kapitola věnovaná dopadům a příčinám současné ekonomické recese/križe v oblasti Sunbeltu je velmi kvalitně a zajímavě zpracována a naznačuje autorčin potenciál, který zcela jistě přesahuje „verifikaci hypotéz vedoucího práce“.

Celkový návrh posuzovatele pro hodnotící komisi:

Práci doporučuji k obhajobě.

V Praze, 20. 9. 2009

Mgr. Jiří Janáč
